

SONet BOTNIA
Etelä-Pohjanmaan alueellinen ohjausryhmä
27.5.2019
-ajankohtaista SONet BOTNIAssa
ja yleisesti sosiaalialan osaamiskeskuksissa
vs. kehitysjohtaja Anne Saarijärvi

SONet BOTNIA kehittämisspäivästä 12.4.2019

Päivän työskentelyn päätavoitteena oli:

- aiemmin hyväksytyn **toimintasuunnitelman painopisteiden priorisointi**
- sisältöjen kirkastaminen ja konkretisoiminen toiminnaksi 2019-2020/
toimintasuunnitelmaan yhdessä tiimin, johtoryhmän ja alueellisten ohjausryhmien kanssa -
huomioiden toiminnan ajurit!

Vaikka varsinainen SONet BOTNIA:n skenaariotyöskentely/toiminnan vision uudistaminen toteutetaankin myöhemmin...

Keskusteluissa alustavien yhteisten näkemysten tuottaminen siitä:

- mihin SONet BOTNIA:ssa yhteisesti sitoudutaan ja mikä on perustoiminnan ajatus uudessa viitekehyksessä?
- mitä SONet BOTNIA:n työ on ja mitä sen pitäisi olla (fokus ja alustava visio)?
- keitä ovat ja mistä löytyvät yhteistyökumppanit?
- miten ja millä tavalla toimintaa tulee yhteistyössä tarkastella tarvittavan uudella tavalla? vai mahdollistaako nykytilanne sittenkin paluun sosiaalihuollon ja - alan sekä sosiaalityön peruskysymysten äärelle?
- **HUOM tulevat yhä auki olevat sisällöt osaamiskeskustoimintaan 2019-2020 mm. tuleva TKI -rakenne, erilaisten selvitysten anti jne.**

Sosiaalialan osaamiskeskukset:

- turvaavat tutkimustietoon, asiantuntijaosaamiseen ja lainsäädäntöön perustuvaa sosiaalialan kehittämistä
- kokoavat alueensa kuntia, tutkimuslaitoksia, koulutusorganisaatiota, järjestöjä ja muita tahoja yhteistyöhön alueellaan
- *ovat lakisääteinen valtionavusteinen toimija, jota ministeriöt systemaattisesti käyttävät valmistellessaan/jalkauttaessaan koko maan kattavia uudistuksia*

Sosiaalialan osaamiskeskusten laissa määritelty tehtävä on

- kehittää ja välittää sosiaalialan osaamista ja asiantuntemusta
- kehittää peruspalveluja sekä erityisosaamista vaativia erityis- ja asiantuntijapalveluja
- turvata perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen ja käytännön työn monipuolinen yhteys
- toteuttaa tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa
- ylläpitää yhteistyötä alueellisten erityis- ja asiantuntijapalveluiden tuottamiseksi

§

SONet BOTNIA -rooli ja ajurit 1-2018

> entä nyt toukokuussa 2019 -?

Globalisaatio, yhteiskunnallinen muutos, maakunnallinen ja sote-muutos – Kestävä kehitys

Sosiaalisen puolesta puhuminen ja sosiaalisen esiin nostaminen

- so -merkityksen avaaminen tulevaisuuden maakuntasotessa
- sosiaalisen asiantuntijuus ja sosiaalisen vahvistaminen

Näytön ja vaikuttavuuden mittaamisen korostuminen

- luotava vahva TKKI-rakenne, joka on pysyvä ja jolla on vakiintunut rahoitus
- näyttöön, tutkimuspohjaisuuteen ja vaikuttavuuteen pohjautuva sosiaalisen vahvistaminen maakunta- ja yhteistyöaluerakenteissa: Sosiaalialan osaamiskeskukset yhteistyöalueen tutkimuspohjaisen kehittämisen rakenteena
- Monialaisuuden korostuminen ja monialainen yhteistyö – integraatio: Uudenlainen yhteistyö ja integraatio, yli maakuntien ja yli organisaatiorajojen

Asiakkaan osallisuus ja valinnanvapaus: Ihminen on draiveri, asiakaslähtöisyys ja yhdenvertaisuus!

Ihmisten eriarvoistuminen: Alueellinen ja sosioekonominen eriarvoisuus, fyysiset etäisyydet, kilpailukykyisyys

STM: SOSIAALIALAN KEHITTÄMISEN TULEVAISUUTTA SUUNTAAVA KEHITTÄMISTYÖN KOKONAISUUS 2019/ MIETINNÖT JA SELVITYKSET:

- *Kananoja & Ruuskanen: Selvityshenkilön ehdotukset lastensuojelun toimintaedellytysten ja laadun parantamiseksi.*
http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161379/Selvityshenkilön_edellytykset_lastensuojelun.pdf?sequence=4&isAllowed=y
- *Halila, Kaukonen, Malja & Savola (toim.): Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskukset LAPE-muutosohjelmassa tehdyn valmistelutyön loppuraportti.*
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161534>
- *Muuri Anu: Sosiaalihuollon tutkimuksen ja kehittämisen rakenteet uudistuvassa sotessa ("3 suositusta & 12 toimenpidettä")* <https://stm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-00-4075-8>
- *Karjalainen, Metteri & Strömberg-Jakka: TIEKARTTA 2030. Aikuisten parissa tehtävän sosiaalityön tulevaisuusselvitys* <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161612>
- *Pohjola Anneli: Sosiaalihuollon ammattihenkilölain muutostarpeet*
http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161536/STM_rap_2019_16_Sosiaalihuollon_ammattihenkilölain_817_2015_muutostarpeita_koskeva_selvitys.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- *Vuorijärvi, Raappana & Kinnunen: Sosiaalihuollon tehtävä rakenne maakunnissa*
- *Liukko Eeva, Nykänen Eeva ja Muuri Anu: Selvitys julkisen vallan käytöstä ja muusta hallintotyöstä sosiaalityössä sekä*

SOSIAALIALAN OSAAMISKESKUSJOHTAJAVERKOSTON

HALLITUSOHJELMAKANNANOTOT:

sosiaalihuollon tutkimus, sosiaalihuollon tiedonhallinnan ja palvelujen digitalisaation osaamisen turvaaminen (ml. Kansa-koulu kehittämistyön tukeminen), OT-sisällöt

>substanssikehittämisessä painottuu mm. **systemaattinen sosiaalialan tiedonhallinnan ja tietojohtamisen kehittäminen sekä sosiaalipalvelujen digitalisointiosaamisen kehittäminen**

Sosiaalialan osaamiskeskusten kannanotot 2019

1. *SOSIAALITYÖN YLIOPISTOLLISEN KOULUTUKSEN, TUTKIMUKSELLISEN KEHITTÄMISTOIMINNAN JA OSAAMISKESKITTYMIEN TURVAAMINEN 13.3.2019*
2. *SOSIAALIHUOLLON TIEDONHALLINNAN JA PALVELUJEN DIGITALISOINNIN OSAAMISEN TURVAAMINEN 3.4.2019*
3. *KANNANOTTO HALLITUSNEUVOTTELUIHIN 10.5.2019*
4. *OSAAMIS-JA TUKIKESKUSTOIMINTA 21.5.2019*

1. SOSIAALITYÖN YLIOPISTOLLISEN KOULUTUKSEN, TUTKIMUKSELLISEN KEHITTÄMISTOIMINNAN JA OSAAMISKESKITTUMIEN TURVAAMINEN *(Sosnetin & sosiaalialan osaamiskeskusjohtajien kannanotto sosiaalihuollon osaamisen varmistamiseksi)*

-korostaa **sosiaalityön yliopistollisen koulutuksen ja korkeatasoisen tutkimuksen turvaamista myös tulevaisuudessa**

-sosiaalihuollon nykyistä laajemman tieteellisesti tutkitun tietoperustan, yhtenäisemmän tiedonhallinnan, sujuvamman tiedolla johtamisen ja systemaattisemman palvelujen digitalisoinnin tarpeet on tunnistettu ja niihin vastaaminen edellyttää **monipuolista ja koordinoitua osaamisen kehittämisen yhteistyötä**

Tuleville yhteistyöalueille (erva) on **perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon osaamiskeskittymät (5)**

- **huolehtimaan** toiminta-alueellaan yhtä maakuntaa laajemmista tutkimus-, koulutus- ja kehittämissyhteistyön tehtävistä koko maassa yhtenäisesti
- **toimimaan työpareina** niin yliopistolliselle sosiaalityön koulutukselle ja tutkimukselle kuin valtionhallinnon ja maakuntien/kuntayhtymien toimijoille
- LAPE-kärkihankkeessa ennakoidut osaamis- ja tuki- eli **OT-keskusten ydinyksiköt (5)** on perusteltua sijoittaa mainittuihin yhteistyöalueen osaamiskeskittymiin

-Sosiaalihuollon **kehittämisrakenteet, toimintamahdollisuudet sekä tutkimus- ja kehittämistyön rahoitusperiaatteet** on tarkoituksenmukaista toteuttaa lakisääteisesti ja valtakunnallisesti yhtenevästi terveydenhuollon kanssa

Sosiaalityön tiedon kumuloituminen > **< selvitys-, vertailu -ja arviointitiedon puute alueilla**

Osaamiskeskittymien ja yliopistojen hyvä yhteistyö palvelee koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tutkimuksellisen tiedontuotannon ja -välittämisen tarpeita – **sosiaalialan osaamiskeskukset tiiviisti mukana!**

->**Monitoimijainen, hallinnonrajat ylittävä, yhteistyöalueiden laajuinen yhteistyö ja kehittämissyhteistyö edellyttää**

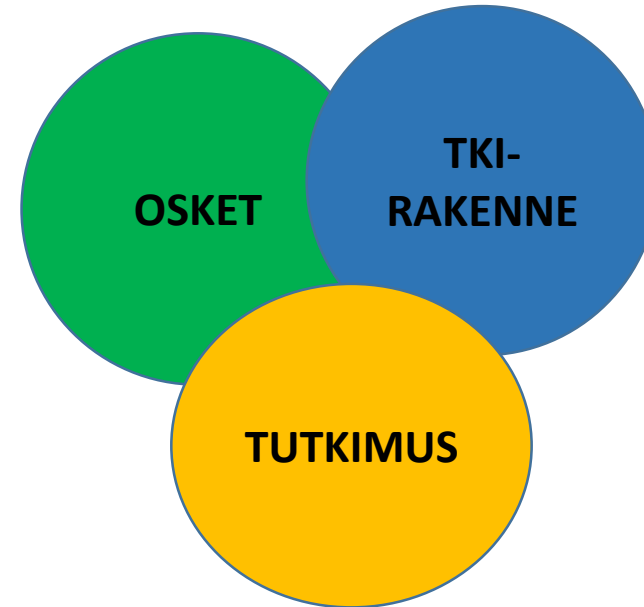
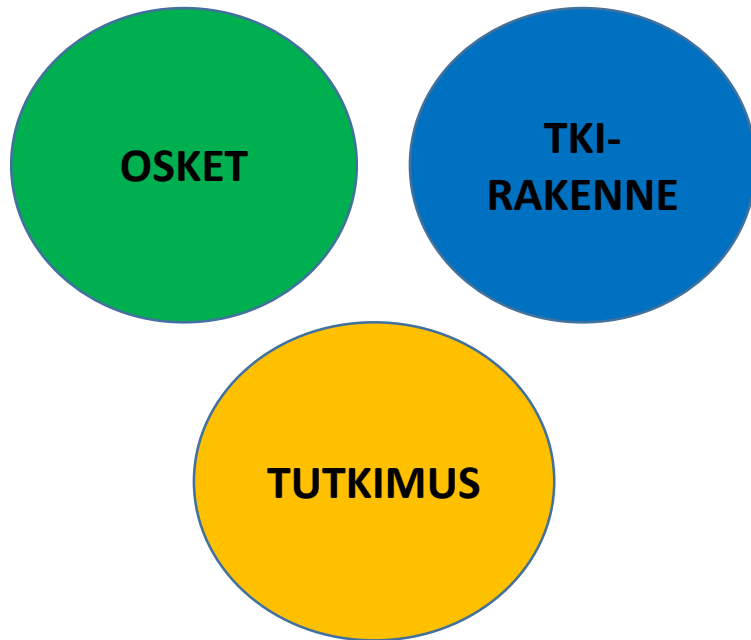
- realistisia toimintaedellytyksiä tutkimus-, kehittämis- ja koulutustoimintaan, selkeää toimintavaltuutusta sekä asianmukaisia resursseja vastata mahdollisimman yhteneväisesti kehittämisestä (SO&TE)
- kansallista erikoistumista ja yhteistyötä (ml. resurssien tehokas käyttö sekä kehittämistoiminnan kansainvälistyminen)

VISIO nykytilasta tavoitetilaan

NYKYTILA

TAVOITETILA

2.SOSIAALIHUOLLON TIEDONHALLINNAN JA PALVELUJEN DIGITALISOINNIN OSAAMISEN TURVAAMINEN (3.4.19)

Systemaattista sosiaalialan tiedonhallinnan ja tietojohtamisen kehittämistä sekä sosiaalipalvelujen digitalisointiosaamisen kehittämistä on tuettava!

Tiedonhallinnan kehittäminen

- **Kanta -palveluiden ja sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönotto sekä kirjaamisosaamisen kehittäminen** (huomioiden asiakirjojen rakenteet, kirjaamisen määrämuotoisuus, asiakkaan osallisuus, eettisyys ja läpinäkyvyys) yhtenäiseksi ovat tärkeitä edellytyksiä vertailukelpoisen yhdenvertaisen tiedon saamiselle sosiaalihuollosta päätöksen teon tueksi (vrt. lait><käytännön työarki)
- Kansa koulu-hanke (2015-2019): 2000 valmentajaa, 30 000 ammattilaista-silti vain n.1/5 sosiaalihuollon henkilöstömäärästä
- tehtävänä yhä mm. rajapintakirjaaminen, valmentajien tukeminen, kirjaamisosaamisen levittäminen julkisille ja yksityisille

Sosiaalihuollon sähköisten palvelujen digitalisoinnin turvaaminen ja edistäminen

Sosiaalihuollon **sähköisten palvelujen tarjonnan monipuolistaminen ja lisääminen, saavutettavuuden turvaaminen, osaamisen systemaattinen vahvistaminen** ml. selkokieliyys & monikanavainen viestintä

Edellytyksinä: palveluprosessien modernisointi uudennlaisin yhteistyömuodoin, yhteistoiminnallinen kehittämisen koordinointi, linjaaminen ja tukeminen, käytettävyyden parantaminen ja käyttöönottamisen tukeminen

Sosiaalialan osaamiskeskukset voivat:

- **osallistua valtakunnallisesti ja alueillaan digitaalisten sosiaalipalvelujen ja integroitujen sote-palvelujen kehittämiseen palvelujen laajemman ja yhdenvertaisemman saatavuuden turvaamiseksi (esim. valmentajatahona sosiaalialan/sosiaalityön osaamisen ja asiantuntijuuden vahvistamiseksi)**
- tarjota organisaatioille asiantuntijapalvelua Kanta -palveluiden käyttöönoton tueksi
- tukea osallistavan ja eettisesti kestävän kirjaamisosaamisen käytäntöön vientiä (lain ed. tavalla)
- tukea jo kouluttautuneita kirjaamisvalmentajia työssään (edelleen)
- viedä osaamista sote -rajapintojen ammattilaisille
- kehittää palvelutehtävittäin syventävää kirjaamisosaamista

Edellytyksenä kuvatulle yhteistyölle ja strategisten kumppanuuksien luomiselle: riittävä toimintamandaatti ja asianmukaiset resurssit!

Kannanotto hallitusneuvotteluihin (10.5.2019)

Valtakunnallinen sosiaalialan osaamiskeskusten johtajien verkosto esittää, että tulevaan hallitusohjelmaan kirjataan tavoitteeksi:

1. Heikommassa asemassa olevien palvelut pitää turvata, minkä vuoksi sosiaalihuollon ja sosiaalityön tutkimusperustaista kehittämistä vahvistetaan valtakunnallisesti.
2. Sosiaalihuollon kehittämistoiminnan resursointia on pikaisesti nostettava, jotta terveydenhuollon etumatkaa saadaan kurottua.
3. Systemaattista sosiaalialan tiedonhallinnan ja tietojohdamisen kehittämistä sekä sosiaalipalvelujen digitalisointiosaamisen kehittämistä on tuettava.

Verkosto kiinnittää kannanotossaan hallitusneuvotteluihin huomiota seuraaviin seikkoihin:

1. **Sosiaalialan osaamiskeskusjohtajat esittävät, että tulevassa hallitusohjelmassa huomioidaan sosiaalityön olevan erityistä asiantuntijuutta vaativa ala, joka tarvitsee kehittyäkseen vahvat tutkimuspohjaiset kehittämisen rakenteet ja pitkäjänteistä työtä**

Sosiaalihuollon asiakkaiden tarvitsemien palvelujen ja sosiaalityön tulee perustua tutkittuun tietoon ja järjestelmälliseen kehittämiseen. Tiedolla johtamisen systemaattinen hyödyntäminen vaatii kuitenkin vielä paljon työtä ja rakenteiden jämäköittämistä. Sosiaalialan osaamiskeskukset ovat muodostaneet omilla alueillaan kattavat verkostot ja rakentaneet luottamuksen, jonka varaan voidaan perustaa kansallista ja koko maan kattavaa kehittämistoimintaa pitkäjänteisesti, laadukkaasti ja vaikuttavasti. Osaamiskeskukset voivat myös toimia alueensa TKI-toiminnan koordinoijina ja suunnittelijoina.

2. **Valtakunnallisesti kattavan kehittämisrakenteen vahvistamiseksi sekä sosiaalialalle esitettävän kehittämisohjelman toteuttamiseksi, sosiaalialan osaamiskeskusten valtionavustusta korotetaan 5 miljoonaan euroon vuonna 2020. (nyk. 2,95 M€).**

Osaamiskeskusten valtionavustus on pysynyt samalla tasolla lähes 17 vuotta. Tarve sosiaalialan kehittämiselle on kasvava ja ammattilaisten osaamisen vahvistaminen vaatii jatkuvaa työtä. Sosiaalityö ja koko sosiaaliala tarvitsevat uudistuakseen valtakunnallisen ja yhtenäisen kehittämisohjelman sekä vahvemmat ja pitkäjänteisemmin turvatut resurssit valtakunnan laajuiselle sosiaalialan osaamiskeskustoiminnalle.

3. **Tiedonhallintaa, tietojohdamista ja digiosaamista on tuettava**

- alueiden organisaatiot tarvitsevat asiantuntijoiden tukea Kanta-palveluiden käyttöönottoon, asiakastiedon määrämuotoisen kirjaamiseen ja organisaatioiden toimintatapojen muutokseen sosiaali- ja terveydenhuoltoa uudistettaessa. Sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat mielellään tukena näissä asiantuntijatehtävissä, kun työnjaosta sovitaan selkeästi ja toteuttaminen resursoidaan asianmukaisesti koko maassa. Nykyisin sosiaalihuollosta saadaan liian vähän irti tietoa, joka auttaisi päätöksenteossa organisaatioiden johtoa tai sosiaalihuollon järjestämisvastuuta kantavia tahoja.

Kannanotto OT-keskustoiminnan kehittämiseen (21.5.2019)

- Edellisen hallituskauden lapsi- ja perhepalvelujen kärkihankkeessa (LAPE) ehdotettiin, että erva-alueille perustettaisiin **verkostoperiaatteella toimivia osaamis- ja tukikeskuksia**. Tätä työtä on perusteltua jatkaa valtakunnallisen OT-työryhmän ehdottamien linjausten mukaisesti. Nykyisiä kehittämisrakenteita, kuten **sosiaalialan osaamiskeskuksia, tulee hyödyntää** sote-uudistuksen toteutuksessa sekä sote-palveluja integroivassa kehittämistyössä.
- OT-työskentely **edellyttää sekä alueellisia että valtakunnallisia resursseja**. Varsinkaan valtakunnan reuna-alueilla työ ei etene, jos sille ei turvata tasapuolisia mahdollisuuksia kehittyä. Tällä hetkellä työskentely on lähes pysähdyksissä muualla kuin pääkaupunkiseudulla. OT-keskustyön kehittämiseen tarvitaan **sekä alueelliset koordinaattorit että pilotointirahoitusta**.
- Sosiaalihuollon kehittämisrakenteen näkökulmasta on tärkeää myös huomata, että OT-keskusasian **tulisi läpäistä kaikki sosiaalihuollon osa-alueet**. Sosiaalialan tutkimus- ja kehittämisresurssit eivät kuitenkaan riitä koko alan kattavan konseptin uudistamiseen yhdellä kertaa.
- Siksi esitetään, että OT-keskustoiminnan mallinnuksessa ja pilotoinnissa keskityttäisiin **ensin lasten, nuorten ja perheiden palveluihin**. Tämä palvelukokonaisuus on niin laaja, että siinä päästään testaamaan OT-konseptia ja tulevaa lainsäädäntöä kattavasti.
- Sosiaalialan osaamiskeskuksien ovat valmiita linjaamaan omaa työskentelyään OT-keskustoimintaa tukevaksi, jos *selkeät toimintamandaatit ja kohtuulliset lisäresurssit* sen mahdollistavat.

Sosiaalialan osaamiskeskusten uusia avauksia:

SONet BOTNIAssa käynnistetty/suunnitteilla:

Toimintana maakunnissa -mm. lapen, aikuissosiaalityön (PRO SOS) ja Kansa-koulu II -kehittämistyön juurruttaminen ja edistäminen

Yhteisinä sisältöinä -yhteiset toiminnan vuositeemat jatkossa kehittäjäverkostotoiminnan sijaan?

- 2019 vaikuttavuus (käynnistymässä työpajakokonaisuus), ehdolla myös rakenteellinen sosiaalityö, ml. Sosiaalinen raportointi?
- 2020 sosiaalityön integraatio? (sosiaalityön sisällä, SI-SO-TE:ssa, lapset-aikuiset-ikäihmiset -ulottuvuudella)

Kansallisesti osaamiskeskuksissa vireillä:

Sosiaalihuollon tutkimus /tutkimuksellisen kehittämistoiminnan ja osaamiskeskittymien turvaaminen (yhteinen kannanotto SOSNetin kanssa)

Sosiaalihuollon tiedonhallinnan ja palvelujen digitalisoinnin osaamisen turvaaminen (kannanotto)

- systemaattinen sosiaalialan tiedonhallinnan ja tietojohdamisen kehittäminen sekä sosiaalipalvelujen digitalisointiosaamisen kehittäminen
- sähköisten palvelujen/digitaalisten sosiaalipalvelujen yhteistoiminnallisen kehittämisen koordinointi
- Osaamiskeskusten tarjoama Kansa-koulu kehittämistyön tukeminen jatkossa sosiaalihuollon määrämuotoisen kirjaamisen käyttöönoton edistämiseksi Kanta-palveluihin liityttäessä
 - asiantuntijapalvelu - kartoitukset, tuki prosessien muutoksessa ja käytäntöjen arkeen viemisessä, koulutettujen kirjaamisvalmentajien tukeminen jne., verkostotapaamiset ja tiedottaminen, osallistava ja eettisesti kestävä kirjaamisvalmennus, soterajapintojen kirjaamisvalmennus ja syventävän kirjaamisosaamisen kehittäminen palvelutehtävittäin
 - osallistuminen valtakunnallisesti ja alueillaan digitaalisten sosiaalipalvelujen ja integroitujen sosiaalipalvelujen kehittämiseen
- toimintamandaatti ja asianmukainen resursointi!

OT (osaamis- ja tukikeskustoiminnan) tekeminen ja tukeminen ”tutkimuksellinen kehittämistoiminta” -YTA-alueet (tulossa kannanotto)

sekä pienempinä avauksina mm. Peliklinikka -toiminnan valtakunnallistaminen (vrt mm. Keski-Pohjanmaan aiempi kehittämistyö)

Sosiaalialan osaamiskeskusten strategioiden yhteydet kansallisiin sote- tavoitteisiin

Osaamiskeskusten toiminnan tavoitteiden yhteydet kansallisiin strategiaan tavoitteisiin:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden **integraatio** (paljon palveluja käyttävät asiakkaat)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden **saatavuus ja saavutettavuus**
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden **digitalisaatio**
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden **johtaminen ja tiedonhallinta** (tiedon laatu ja indikaattorityö)
- **Sosiaalityön kehittäminen** (erityisesti aikuissosiaalityön)
- LAPE-hankkeen **jatkotyöt**
- Valtakunnalliset **strategiat** (esim. lapsi- ja mielenterveysstrategiat)
- Hallituksen **sote- uudistuksen tavoitteet**

(Anu Muurin selvitys 2019)

Selvityshenkilöraportti

Sosiaalihuollon tutkimuksen ja kehittämisen rakenteet uudistuvassa
sosiaali-ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä

(STM Raportteja ja muistioita 2019:40)

SOSIAALIHUOLLON TUTKIMUKSEN JA KEHITTÄMISEN RAKENTEET UUDISTUVASSA SOSIAALI-JA TERVEYDENHUOLLON PALVELUJÄRJESTELMÄSSÄ:

THL:n selvityshenkilö Anu Muuri

Suositus 1: *Sosiaalihuollon vaikuttavuuden parantaminen vaatii pitkäjänteistä työtä ja toimenpiteitä* (mm. SOS-VTR -rahoitus)

Suositus 2: *Sosiaali-ja terveydenhuollon TKI-rakenne kaipaa selkiyttämistä, sopimista ja sääntelyä kaikilla tasoilla* (alueellisten ja kansallisten toimijoiden roolien ja vastuiden selkeä määrittely)

Suositus 3: *Sosiaalialan osaamiskeskusten osaaminen esiin – organisoinnin tavasta riippumatta* (tunnistaminen alueellisessa kehittämistyössä erityisesti sosiaalipalvelujen ja yhteisten sote-palvelujen kehittämisessä)

Tässä yhteistyökumppaneina myös SOSnet - yliopistoverkosto, THL, yhteinen kehittämistyön alusta sekä osaamiskeskusresurssien vahvistaminen

SOSIAALIHUOLLON TUTKIMUKSEN JA KEHITTÄMISEN RAKENTEET UUDISTUVASSA SOSIAALI-JA TERVEYDENHUOLLON PALVELUJÄRJESTELMÄSSÄ (Selvityshenkilöraportti 2019:40)

SUOSITUSTEN JA TOIMENPITEIDEN YHTEENVETO:

Suositus 1. Sosiaalihuollon vaikuttavuuden parantaminen

- luodaan erillinen sosiaalityön tutkimusta ja sen osaamisen vahvistamista tukeva VTR-tyyppinen rahoitusmekanismi (**SOS-VTR**) vuosille **2020 3 milj.€, 2021 6 milj. € ja 2022 10 milj€**
- sosiaalityön tutkimukselle laaditaan kansallinen kuuden vuoden tutkimusohjelma SOS-VTR-rahoituksella
- valtion terveydenhuollon tutkimusrahoituksen (VTR) painopisteistä, jotka STM määrittelee, kohdennetaan puolet sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiotutkimukseen
- selvitetään mahdollisuuksia perustaa kuuteen sosiaalityön opetusta antavaan yliopistoon ja alan tutkimuslaitokseen **lahjoitus/työelämäprofessuurit, jotka kohdentuvat sosiaalipalvelujärjestelmän tutkimukseen**

Suositus 2: Sosiaali- ja terveydenhuollon TKI-rakenne

- tulevassa sote TKI- rakenteessa määritellään selkeästi alueellisten ja kansallisten TKI- toimijoiden roolit, vastuut ja suhde toisiinsa (lainsäädännön tasolla)
- esitetään harkittavaksi, että alueelliseen TKI-toimintaan korvamerkittyä valtion rahoitusta
- kullekin erityisvastuualueelle perustetaan sosiaali- ja terveydenhuollon osaamiskeskus
- osaamiskeskustoiminta tulee käynnistää vaiheittain
- alueet ja STM tekevät sopimuksen kunkin alueen etenemisestä, toiminnan sisällöstä ja resursoinnista

Suositus 3: Sosiaalialan osaamiskeskusten osaaminen esiin

- osaamiskeskukset otetaan mukaan kansalliseen (esim. STM ja THL) ja alueelliseen kehittämistyöhön ja eri toimijat hyödyntävät [osaamiskeskusten tuoman lisäarvon](#) erityisesti sosiaalipalveluiden ja yhteisten sote-palveluiden kehittämisessä.
- osaamiskeskustoiminnan [neuvottelukunnan toiminta](#)a kehitetään siten, että käydään systemaattisesti vuosittain läpi yhteisiä kansallisia strategisia tavoitteita ja arvioidaan osaamiskeskusten edellisen vuoden toimintaa (harkintaan myös osa-aikaisen pääsihteerin palkkaus koordinoimaan neuvottelukunnan lukuisia lakisääteisiä tehtäviä)
- osaamiskeskukset lisäävät [yhteistyötä](#) sosiaalityön yliopistoverkoston [Sosnetin](#) kanssa mm. valmistelemalla toimenpidesuunnitelman, jolla osaamiskeskusten tutkimuksellista kehittämistä tuetaan ja vahvistetaan
- [THL ja sosiaalialan osaamiskeskukset](#) aloittavat säännöllisen yhteistyön. Yhteistyötapaamisissa tavataan johtoa ja teemoittaisissa tapaamisissa tutkijoita ja kehittäjiä sekä hahmotellaan tai käydään läpi mahdollisia yhteisiä hankkeita
- osaamiskeskukset ottavat käyttöön [Innokylä-fi](#) -kehittämistyön [alustan](#). Osaamiskeskukset huolehtivat, että alueella kehitettyjä hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja kuvataan Innokylään ja siten levittävät oman kehittämistyönsä tulokset toisille osaamiskeskuksille ja laajemmin kansalliseen käyttöön. THL tukee osaamiskeskuksia tehtävässä.
- osaamiskeskusten [resursseja vahvistetaan](#) niin toimijoiden omilla kuin valtion panoksilla. Esitys: lisätään valtionavustusta seuraavaksi 4 vuodeksi tai siihen asti, kunnes seuraava sote-ratkaisu tehdään.

Rahoitusehdotus on [nykyisestä vajaasta 3 milj.eurosta, vuodelle 2020 5 milj.€, vuodelle 2021 6 milj.€ ja vuodesta 2022 eteenpäin 7 milj.€](#). Osaamiskeskuksille annetaan uudeksi tehtäväksi suunnitella ja koordinoida alueensa TKI-toimintaa.

Samassa yhteydessä turvataan osaamiskeskuksille määriteltyjen erityistehtävien hoitaminen niin, että tehtävän hoitamiseksi on käytössä vähintään 1 henkilötyövuoden resurssi.

SONet BOTNIA:n vahvuuksia... yhä 2019

- Pitkä elinkaari sosiaalialan alueellisena kehittäjänä (vuodesta 2002)
- Vankka toiminta-alueen tuntemus
- Alan kehittämistoiminnan koordinoijan ja tiedottajan rooli
- Vahva, yhteistoiminnassa alueen kanssa laadittu strategia ja kaksivuotiset maakunnalliset toimintasuunnitelmat: selkeä kehitysjatkumo painoalueilla
- Tiivis kuntayhteys, laajat verkostot alueellisesti ja valtakunnallisesti, monialaisuus (joustava, kuntien ja maakuntien tarpeisiin vastaava organisaatio, bottom up –periaatteella tarpeet ja ideat alueen kunnista ja järjestöiltä suoraan toimintaan)
- Matala hierarkia ja kevyt hallinnollinen organisointi (SONet BOTNIA:n sisäinen) sopimus- ja verkosto-organisaationa
- Selkeät profiilialueet: aikuissosiaalityö, lastensuojelu, tiedontuotannon kehittäminen sekä sosiaalialan / Sote-yhteisen tiedontuotannon arkipäiväistäminen
- Maakunnallisen sosiaalialan tiedon kokoaminen, analyysi ja tulkinta
- Sosiaalialan ja sosiaalityön menetelmällinen kehittäminen (metodisuus) ja vaikuttavuuden arviointi
- Aktiivinen toimija ulkopuolisen hankerahoituksen hankkimisessa maakuntaan ja sosiaalialan kehittämistoimintaan
- Linkki paikallis-alueellisen ja valtakunnallisen sosiaalialan kehittämistoiminnan välillä
- Vahvat näytöt toiminnan tuloksellisuudesta
- Sosiaalialan kokonaisvaltaisen ajattelun /laaja-alaisen sosiaalipolitiikan asiantuntijuuden tukija

Strategia-----→ toiminnan nykyiset painopisteet

- VAHVISTAA SOSIAALIALAN AMMATILLISTA OSAAMISTA JA IDENTITEETTIÄ
- MUODOSTAA STRATEGISIA YHTEYKSIÄ JA KUMPPANUUKSIA
- EDISTÄÄ KÄYTÄNNÖN HYVINVOINTIOSAAJIEN, TUTKIMUS-, KOULUTUS- JA KEHITTÄMISTOIMIJOIDEN VERKOSTON MUODOSTUMIS
- KEHITTÄÄ JA SYSTEMATISOI ALUEELLISTA TIEDONTUOTANTOA
- VAHVISTAA HYVINVOINNIN JA KESTÄVÄN KEHITTÄMISEN JA TUTKIMUKSEN ALUEELLISTA RAKENNETTA
- HYÖDYNTÄÄ OMASSA TOIMINNASSAAN SEKÄ OSAAMISKESKUSVERKOSTOSSA POHJOISMAISEN YHTEISTYÖN ERITYISASIAINTUNTIJUUTTA
- EDISTÄÄ TOIMINTA-ALUEENSA IHMISTEN HYVINVOINTIA JA SOSIAALISTEN OIKEUKSIEN TOTEUTUMISTA

- 1.Sosiaalialan käytännönläheinen (substanssi)kehittäminen ja integroituvat palvelut kunta-maakunta-yhteistyöalueilla
- 2.Sosiaalisen esillä pitäminen ja vaikuttaminen sotemurroksessa ja kehitettäessä integratiivisia palveluja(valinnan vapauden mallissa)
- 3.Sosiaali- ja hyvinvointialan käytäntötoimijoiden, opetuksen ja tutkimuksen verkostoitumisen
- 4.Integroituvien palvelujen kehittäminen kunta-maakunta-yhteistyöalueilla
- 5.Sosiaalialan alueellisen tiedontuotannon vahvistaminen: tutkimustietopohjan, sosiaalityön sekä muun sosiaalitieteellisen tutkimuksen vahvistaminen sote- ja maakuntauudistuksen
- 6.Alueellisten tutkimuspohjaisten tiedontuotannon ja kestävä
kehittämisen rakenteiden tukeminen
- 7.Sosiaalialan ja monialaisen tiedonhallinnan ja tiedolla johtamisen
edistäminen
- 8.Pohjoismainen erityistehtävä
- 9.Sosiaalisen esiin nostaminen ja vaikuttaminen sote-murroksessa
- 10.Järjestöjen ja julkisen sektorin kumppanuus
- 11.Osaamiskeskuksen rahoituksen turvaaminen lähivuodeksi ja pysyviin rakenteisiin

Johtoryhmän 13.6.2018 hyväksymät painopisteet ->

1. Sosiaalialan käytännönläheinen (substanssi) kehittäminen ja integroituvat palvelut kunta-maakunta-yhteistyöalueilla
2. Sosiaalisen esillä pitäminen ja vaikuttaminen sotemurroksessa ja kehitettäessä integratiivisia palveluja (valinnan vapauden mallissa)
3. Sosiaali- ja hyvinvointialan käytäntötoimijoiden, opetuksen ja tutkimuksen verkostoitumisen
4. Integroituvien palvelujen kehittäminen kunta-maakunta-yhteistyöalueilla
5. Sosiaalialan alueellisen tiedontuotannon vahvistaminen: tutkimustietopohjan, sosiaalityön sekä muun sosiaalitieteellisen tutkimuksen vahvistaminen sote- ja maakuntauudistuksen
6. Alueellisten tutkimuspohjaisten tiedontuotannon ja kestävä kehittämisen rakenteiden tukeminen
7. Sosiaalialan ja monialaisen tiedonhallinnan ja tiedolla johtamisen edistäminen
8. Pohjoismainen erityistehtävä
9. Sosiaalisen esiin nostaminen ja vaikuttaminen sote-murroksessa
10. Järjestöjen ja julkisen sektorin kumppanuus
11. Osaamiskeskuksen rahoituksen turvaaminen lähivuodeksi ja pysyviin rakenteisiin

Valtionosuus vuodelle 2019 oskeille yht. 2 950 000€, josta SONet BOTNIA:n osuus 241 551€ (tästä pohjoismaiseen erit.tehtävään 22 125€) • ja kuntaraha: perussopimusosapuolet 81 000€ + muut yht. 40 120€

Johtoryhmän näkemyksiä: kooste 29.3.2019

- Soten huomiointi sekä huippuyksiköiden, OT-keskusten suunnittelu, palveluintegraation muutosohjelma, Siltaustoimet jne.
- tukea lasten ja perheiden palvelujen ohella myös mm. (aikuis)sosiaalityön ja gerontologisen sosiaalityön uusien sisältöjen toimeenpanon edistämiseen sekä integroituvan sos.työn idea
- avataan konkreettisesti uuden tiedon tuottamisen ja tutkimuspohjaisen kehittämistoiminnan mahdollisuuksia eri toimijoiden voimavaroja yhteen sovittamalla sekä oskeverkoston yhteispotentiaalia hyödyntämällä
- sos.työn ja sos.tieteellisen tutkimustiedon hyödyntäminen käytännön työnä ja toimijoita palvelevasti (ml. "uudet nettisivut kotipesänä")
- vaikuttavuuden arvioinnin käytännön ja välineet! (työpajat)
- SB:n kaksisuuntainen rooli sosiaalihuollon/sosiaalialan tiedon tuojana ja -välittäjänä erilaisissa keskusteluissa - miten kertoa mm. sosiaalihuollon tiedosta ja mittareista sekä vaikuttavuuden arvioinnin sekä kokemustiedon merkityksestä
- käytännön toimintana: tietopohjaisen toiminnan ja tiedolla johtamisen edistäminen järjestämällä maakuntien verkostoille yhteisiä keskustelutilaisuuksia mm. kierrätyspäivät, teemalliset "aamu/iltaapäiväkahvitilaisuudet matalalla kynnyksellä (ml. oppaat ja muut materiaalit)
- Pohjoismainen erityistehtävä: sosiaalityön sisällöllisten ja rakenteellisten mallien benchmarkkaus, uutiskirjeet ja alustus (yhteistyö osaamiskeskusneuvottelukunnan kanssa sekä STM:n näkemysten huomiointi)

SONet BOTNIA:n yhteiset sisällölliset painopisteet toimintasuunnitelmassa vuosille 6/2019- 2020 (23.5. 2019)

- 1) Sosiaalihuollon käytännönläheinen kehittäminen kunta- maakunta- ja yhteistyöalueilla
- 2) Sosiaalisen vahvistaminen (läpileikkaavana periaatteena)
- 3) Sosiaalialan alueellisen - ja tutkimuspohjaisen tietotuotannon vahvistaminen ja tukeminen
- 4) TKI-toiminnan ja sen rakenteiden edistäminen
- 5) Systemaattinen sosiaalialan tiedonhallinnan ja tietojohdamisen kehittäminen sekä sosiaalipalvelujen digitalisointiosaamisen kehittäminen
- 6) Pohjoismainen erityistehtävä
- 7) (Osaamiskeskustoiminnan rahoituksen turvaaminen)

KIITOS!

